

Trawsnewid digidol

Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro

Gorffennaf 2026

Amdanom ni

Rydym wedi paratoi a chyhoeddi'r adroddiad hwn o dan adran 61(3) (b) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2004.

© Archwilydd Cyffredinol Cymru 2026

Cewch aildddefnyddio'r cyhoeddiad hwn (heb gynnwys logos ac eithrio fel rhan annatod o'r ddogfen) yn rhad ac am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng.

Os byddwch yn ei aildddefnyddio, rhaid i'ch aildddefnydd fod yn gywir ac ni ddylai fod mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint Archwilydd Cyffredinol Cymru, a rhaid i chi roi teitl y cyhoeddiad hwn. Pan fyddwn wedi nodi unrhyw ddeunydd hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw cyn ei aildddefnyddio.

Os oes angen help arnoch gyda'r ddogfen hon

Os hoffech ragor o wybodaeth, neu os oes angen unrhyw un o'n cyhoeddiadau arnoch mewn fformat neu iaith arall:

- ffoniwch ni ar 029 2032 0500
- e-bostiwch ni yn post@archwilio.cymru

Gallwch ddefnyddio'r Gymraeg neu'r Saesneg pan fyddwch yn cysylltu â ni – byddwn yn ymateb i chi yn yr iaith rydych chi'n ei defnyddio.

Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

This document is also available in English.

Mae Archwilio Cymru yn dilyn y safonau archwilio perfformiad rhyngwladol a gyhoeddwyd gan Sefydliad Rhyngwladol y Goruchaf Sefydliadau Archwilio (INTOSAI).

Cynnwys

Ciplun archwiliad	4
Ffeithiau a ffigurau allweddol	7
Ein canfyddiadau	8
Argymhellion	21
Atodiadau	23
1 Ynglŷn â'n gwaith	24
2. Termau allweddol yn yr adroddiad hwn	27
3 Ffurflen ymateb y rheolwyr	30

Ciplun archwiliad

Yr hyn yr edrychwyd arno

- 1 Fe wnaethom edrych ar sut mae ymagwedd Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro (y Bwrdd Iechyd) at drawsnewid digidol yn cefnogi gwella gwasanaethau. Roedd hyn yn cynnwys ei ymagwedd at strategaeth ddigidol, arweinyddiaeth a datblygu sgiliau. Fe wnaethom hefyd ystyried sut mae'r sefydliad yn rheoli risgiau ynghylch seilwaith digidol, gwytnwch seiber, a Deallusrwydd Artiffisial (AI).

Pam mae hyn yn bwysig

- 2 Mae technoleg ddigidol yn alluogwr allweddol i lawer o nodau Cymru iachach. Mae'r cynllun hwnnw'n dweud y bydd technolegau newydd a dulliau digidol yn rhan bwysig o ymagwedd system gyfan at iechyd a gofal yn y dyfodol.
- 3 Fodd bynnag, mae cyflawni trawsnewid digidol yn heriol. Mae'n gofyn am fuddsoddiad, y seilwaith cywir, ac ymgysylltu a hyfforddiant staff. Mae angen i systemau gyfathrebu â'i gilydd a rhaid i sefydliadau reoli risgiau cynyddol o amgylch gwytnwch seiber.
- 4 Nid yw trawsnewid digidol yn ymwneud â thechnoleg yn unig, mae'n ymwneud â diwylliant ac arweinyddiaeth. Mae gan fyrddau cyrff y GIG rôl allweddol wrth gymeradwyo a bod yn berchen ar strategaeth ddigidol y sefydliad. Mae angen sicrwydd ar fyrddau hefyd bod trawsnewid digidol yn cael ei reoli'n ddiogel ac yn effeithiol, a bod buddsoddiad yn sicrhau'r manteision a fwriadwyd.

Yr hyn rydyn ni wedi'i ddarganfod

- 5 Mae gan y Bwrdd lechyd uchelgais digidol clir ac mae'n cydnabod digidol fel galluogwr allweddol o ansawdd, diogelwch a chynaliadwyedd gwasanaethau. Fodd bynnag, mae yna feysydd lle mae angen mwy o eglurder i rai Aelodau o'r Bwrdd ynghylch sut y bydd yr uchelgais hon yn cael ei gyflawni. Er gwaethaf hyn, mae'r Bwrdd yn dangos perchnogaeth gref o drawsnewid digidol ac wedi rhoi trefniadau llywodraethu ar waith i dynnu sylw at risgiau a blaenoriaethau digidol allweddol.
- 6 Mae risg sylweddol na fydd y Bwrdd lechyd yn cyflawni ei uchelgeisiau digidol yn llawn. Mae hyn yn cynnwys seilwaith sy'n heneiddio a dameidiog, a bylchau mewn sgiliau digidol y gweithlu. Gall ansicrwydd parhaus ynghylch fforddiadwyedd a chyllid y Rhaglen Sylfeini Digidol pum mlynedd gyfyngu ymhellach ar gyflawni.
- 7 Mae'r Bwrdd lechyd yn deall yn eang ei brif risgiau digidol, seiber, seilwaith ac mae'n cymryd camau i wella sicrwydd ar y rhain. Mae hefyd yn datblygu gwell dealltwriaeth o'i risgiau AI. Fodd bynnag, nid yw'r trefniadau presennol yn effeithiol eto. O ganlyniad, mae'r risgiau hyn yn dal i gynrychioli meysydd o bryder parhaus i'r Bwrdd.
- 8 Mae'r Bwrdd lechyd wedi ymrwymo i ddefnyddio digidol i wella canlyniadau cleifion ac ansawdd gwasanaethau. Mae'n deall pwysigrwydd cynhwysiant digidol ac mae ganddo drefniadau ar waith ar gyfer ymgysylltu clinigol. Fodd bynnag, mae dulliau o ymgysylltu â staff a defnyddwyr gwasanaeth wrth ddylunio a mabwysiadu prosiectau digidol yn parhau i ddatblygu.
- 9 Mae'r Bwrdd lechyd yn gweithio'n agos gyda phartneriaid cenedlaethol a rhanbarthol ac mae'n cefnogi dull Unwaith i Gymru lle mae'r rhain yn briodol. Mae'r Bwrdd lechyd wedi llwyddo i weithredu ystod o brosiectau digidol lleol dros y blynyddoedd diwethaf. Fodd bynnag, mae oedi neu newidiadau mewn rhaglenni cenedlaethol a chyfyngiadau ei seilwaith presennol yn effeithio ar ddarpariaeth lleol ac yn cael effaith ar gyflawni trawsnewidiad digidol y Bwrdd lechyd.

Yr hyn rydyn ni'n ei argymell

10 Rydym wedi gwneud wyth argymhelliad i'r Bwrdd Iechyd sy'n canolbwyntio ar:

- Cryfhau cyflawni strategol a fforddiadwyedd;
- Datblygu dealltwriaeth y Bwrdd o ddigidol;
- Gwella sicrwydd dros risgiau digidol a seiber;
- Sefydlu dull clir ar gyfer Deallusrwydd Artiffisial;
- Adeiladu parodrwydd gweithlu ar gyfer trawsnewid digidol;
- Cael cynllun wrth gefn clir ar gyfer ariannu ei drawsnewid digidol;
- Ymgorffori sut mae'n gweithio gyda staff a chleifion yn ei ddatblygiadau digidol; ac
- Adrodd ar fanteision ei raglen ddigidol.

Ffeithiau a ffigurau allweddol

O'r gweithlu'r Bwrdd Iechyd o oddeutu 17,000 o staff, dim ond 323 oedd wedi cwblhau offeryn hunanasesu Fframwaith Gallu Digidol AaGIC ym mis Tachwedd 2025.

Ers mis Mawrth 2025, mae'r Bwrdd Iechyd wedi cael pedwar digwyddiad y gellir eu hadrodd i'r uned gwytnwch seiber.

Ar hyn o bryd mae'r Bwrdd Iechyd ar statws HIMSS EMRAM Lefel 1, a HIMSS INFRAM lefel 2, sy'n nodi aeddfedrwydd digidol isel iawn a dibyniaeth barhaus ar brosesau papur a systemau tameidiog.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi llofnodi Siarter Cynhwysiant Digidol Cymunedau Digidol Cymru.

Ein canfyddiadau

Strategaeth, cynllunio ac arweinyddiaeth

Mae gan y Bwrdd lechyd ymagwedd a goruchwyliaeth ddigidol strategol weddol glir. Fodd bynnag, nid yw atebolrwydd y byrddau clinigol ar gyfer digidol yn gwbl effeithiol.

Strategaeth a chynlluniau digidol

- 11 Mae gan y Bwrdd lechyd ddealltwriaeth glir o'r hyn sydd ei angen ar gyfer ei drawsnewid digidol. Er bod ei Strategaeth Ddigidol pum mlynedd wedi dyddio, mae'r Map Ffordd Rhaglen Sylfeini Digidol yn nodi'n glir ffocws y Bwrdd lechyd ar gyfer ei agenda ddigidol, gan nodi blaenoriaethau digidol allweddol ar gyfer y pum mlynedd nesaf. Trwy hyn mae'n ceisio bodloni ei rwymedigaethau statudol, gwella effeithlonrwydd o ddydd i ddydd, effeithiolrwydd, gwella ansawdd ac mae'n ganolog i gyflawni ei ymrwymadau tymor byr a hirdymor.
- 12 Mae'r strategaeth ddigidol wreiddiol a'r map ffordd presennol yn cyd-fynd â'r dull cenedlaethol 'Unwaith i Gymru'. Mae gan y map ffordd gysylltiadau clir â Chynllun Blynnyddol a strategaeth lles hirdymor y Bwrdd lechyd, sydd hefyd yn dwyn ynghyd ddyheadau ariannol, ystadau a gweithlu tymor canolig a hirdymor y Bwrdd lechyd. Fodd bynnag, mae angen iddo alinio â blaenoriaethau gwasanaeth clinigol o hyd. Mae'r Bwrdd lechyd yn bwriadu diweddarau ei Strategaeth Ddigidol. Dylai hyn gryfhau'r cysylltiad rhwng cynllunio digidol a chynllunio blynnyddol ymhellach.

- 13** Mae'r Rhaglen Sylfeini Digidol yn nodi cynllun digidol y Bwrdd Iechyd. Mae'r rhaglen yn cydnabod lefelau isel presennol aeddfedrwydd digidol y Bwrdd Iechyd. Mae'n disgrifio dull graddol o adnewyddu seilwaith, gwella'r ffordd y gall systemau weithio gyda'i gilydd, adeiladu sgiliau digidol ac anelu at gyflawni aeddfedrwydd lefel 3 HIMMS EMRAM o fewn pum mlynedd. Mae hefyd yn gosod cerrig milltir a dibyniaethau allweddol.
- 14** Mae clinigwyr ac uwch arweinwyr wedi cefnogi datblygiad y rhaglen hon yn effeithiol. Mae achos busnes manwl yn ei gefnogi sy'n nodi buddion ariannol ac anariannol. Mae'r rhain yn cynnwys gwella diogelwch cleifion ac effeithiolrwydd clinigol a lleihau amrywiaeth ac anghydraddoldeb mewn gofal. Mae'r Bwrdd Iechyd yn disgwyl y bydd ei Raglen Sylfeini Digidol yn dechrau eleni.

Perchnogaeth y Bwrdd o drawsnewid digidol

- 15** Mae'r Bwrdd yn dangos perchnogaeth ac ymrwymiad cryf i drawsnewid digidol. Mae'n trin digidol fel galluogwr strategol, nid swyddogaeth dechnegol yn unig. Mae'r Bwrdd yn deall maint yr her a rôl allweddol y Rhaglen Sylfeini Digidol wrth gefnogi gwasanaethau diogel ac effeithiol. Mae'r Pwyllgor Digidol a Seilwaith yn cefnogi goruchwyliaeth effeithiol. Mae Aelod Annibynnol yn cadeirio'r Pwyllgor, sy'n darparu her a sicrwydd strwythuredig.
- 16** Mae'r Bwrdd wedi cynnal sesiynau datblygu ar ddigidol yn y gorffennol. Fodd bynnag, canfu hunanasesiad ein Bwrdd fylchau yng ngwybodaeth rhai Aelodau'r Bwrdd ar rai meysydd penodol o ddigidol, megis AI, ymgysylltu digidol staff a chleifion a seiber. Dywedodd y Bwrdd Iechyd wrthym y bydd yn mynd i'r afael â'r bylchau hyn trwy ddwywaith y flwyddyn ar bynciau fel seiberddiogelwch ac AI mewn sesiynau datblygu'r Bwrdd yn y dyfodol.
- 17** Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn parhau i gymryd rhan yng nghyfarfodydd Cyfarwyddwyr Digidol a Rhwydwaith Digidol IM Cymru Gyfan. Mae hyn yn caniatáu i sefydliadau rannu dysgu, arfer da, a chymryd rhan mewn trafodaethau digidol cenedlaethol sy'n cefnogi trawsnewid digidol y Bwrdd Iechyd.

Rolau, cyfrifoldebau ac atebolrwydd

- 18 Mae gan y Bwrdd lechyd fframwaith llywodraethu clir ar gyfer trawsnewid digidol. Ar lefel pwyllgor, mae'r Pwyllgor Digidol a Seilwaith yn cefnogi fframwaith ar gyfer atebolrwydd effeithiol. Mae Aelod Annibynnol yn cadeirio'r Pwyllgor ac yn darparu craffu canolbwyntiol ar strategaeth ddigidol, cynnydd cyflawni, risgiau a sicrwydd.
- 19 Mae swyddogion yn darparu digon o gyngor technegol a digidol i'r Bwrdd. Mae'r Cyfarwyddwr Cudd-wybodaeth Ddigidol ac lechyd yn aelod o'r Bwrdd. Mae gan y Bwrdd lechyd rôl Gyfarwyddwr penodol hefyd sy'n canolbwyntio ar gyflawni trawsnewid digidol. Gyda'i gilydd, mae'r Cyfarwyddwyr hyn yn darparu cyngor arbenigol ac arweinyddiaeth ar ddigidol.
- 20 Mae'r Bwrdd yn ymwybodol o uchelgeisiau a chyfyngiadau digidol y Bwrdd lechyd. Mae papurau'r bwrdd, sylwadau pwyllgorau, a chyfweliadau yn dangos bod y Bwrdd a'i bwyllgorau yn trafod materion a risgiau digidol yn briodol. Mae adrodd ar ddigidol yn cwmpasu'n ddigonol y risgiau a'r mentrau allweddol. Fodd bynnag, bydd ehangu cwmpas ei adroddiadau digidol ar gynnydd yn erbyn ei fap ffordd yn cryfhau goruchwyliaeth y Bwrdd a'r pwyllgor o'i uchelgeisiau digidol.
- 21 Mae rolau a chyfrifoldebau gweithredol ar gyfer digidol yn dal i esblygu. Mae'r Bwrdd lechyd wedi sefydlu grwpiau llywodraethu cefnogol. Mae hyn yn cynnwys fforymau ar gyfer dylunio technegol, dylunio digidol a chlinigol, seiberddiogelwch, llywodraethu gwybodaeth, a data a deallusrwydd. Unwaith y bydd y grwpiau hyn wedi'u hymgorffori'n llawn, dylent ddarparu'r mewnbwn proffesiynol cywir i benderfyniadau a helpu i sicrhau bod arweinwyr yn ystyried risgiau clinigol, technegol ac ehangach.

22 Mae gan y Cyfarwyddwr Digidol gyfrifoldeb cyffredinol am y strategaeth ddigidol. Fodd bynnag, mae'r cyfrifoldeb am agweddau allweddol ar ddigidol wedi'i ddatganoli i'r byrddau clinigol. Mae llinellau aneglur o atebolrwydd rhwng y tîm digidol canolog a chyfrifoldebau datganoledig. Mae'r Bwrdd lechyd wedi cydnabod risgiau a materion sy'n ymwneud â "TG cysgodol" ac atebion digidol a ddatblygwyd yn lleol mewn gwahanol wasanaethau. Mae'r rhain yn adlewyrchu penderfyniadau datganoledig ar gyfer digidol. Cododd adolygiad Archwilio Mewnol ym mis Awst 2025 bryderon hefyd am rolau a chyfrifoldebau Byrddau Clinigol ar gyfer rhai risgiau digidol, fel seiber. Dywedodd y Bwrdd lechyd wrthym ei fod yn cymryd camau i fynd i'r afael â'r materion hyn. Hyd nes ei fod yn eu datrys yn llawn, mae hyn yn parhau i fod yn risg barhaus sylweddol.

Nodi a rheoli risgiau

Er bod y Bwrdd lechyd yn deall ei risgiau digidol yn fras, nid oes ganddo reolaethau cwbl effeithiol i fynd i'r afael â'r rhain.

Risgiau digidol strategol

23 Mae'r Bwrdd lechyd yn cydnabod trawsnewid digidol yn briodol fel risg strategol sy'n ymddangos yn amlwg ar Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd. Mae'r Bwrdd lechyd yn deall y byddai methu â moderneiddio seilwaith digidol yn tanseilio gwytnwch gwasanaethau, diogelwch clinigol, a chynhyrchiant. Mae'r disgrifiadau risg digidol yn glir ac yn cael eu hadolygu'n rheolaidd. Fodd bynnag, mae'r camau lliniaru yn dibynnu'n helaeth ar benderfyniadau'r Byrddau lechyd yn y dyfodol ar sut mae'n blaenoriaethu ei fuddsoddiad mewn digidol a mynediad at gyllid allanol ychwanegol (Paragraffau 40-44). Mae hyn, yn rhannol, yn cyfyngu ar allu'r Bwrdd lechyd i leihau risg yn y tymor byr i ganolig. O ganlyniad, mae'r risg ddigidol strategol yn parhau i fod yn uchel er gwaethaf goruchwyliaeth weithredol.

Risgiau seilwaith digidol

- 24 Mae'r Bwrdd lechyd yn ymwybodol o'i risgiau seilwaith digidol allweddol ond nid yw eto wedi digonol o adnoddau i'r camau sydd eu hangen i fynd i'r afael â'r rhain yn llawn. Er nad oes ganddo farn gynhwysfawr o'i seilwaith TG ac felly gall risgiau anhysbys a heb eu meintioli fodoli. Mae asesiadau Model Asesu Cofnodion Meddygol Electronig (EMRAM) a Model aeddfedrwydd a mabwysiadu seilwaith (INFRAM)¹ yn cadarnhau aeddfedrwydd digidol isel iawn ac yn dangos bod bylchau seilwaith hanesyddol yn parhau i fod yn sylweddol. Mae'r Map Ffordd Sylfeini Digidol yn gosod y cyfeiriad ar gyfer newid seilwaith. Fodd bynnag, mae systemau craidd yn heneiddio, mae rhyngweithrededd yn gyfyngedig, ac mae technoleg etifeddiaeth yn parhau i fod yn eang.
- 25 Mae'r Bwrdd lechyd wedi datblygu cynllun a phrosesau blaenoriaethu ar gyfer rhannau o'i seilwaith, ailosod ac uwchraddio. Mae'r Bwrdd lechyd yn parhau i weithredu prosiectau seilwaith digidol, fel amnewid gweinyddwyr a'i fudo i Windows 11. Fodd bynnag, mae cyflawni ei uchelgais ehangach ar gyfer ei seilwaith digidol yn cael ei gyfyngu gan gyfalaf cyfyngedig a phwysau cystadleuol eraill. O ganlyniad, mae risgiau seilwaith yn parhau, gan gynnwys toriadau system, materion perfformiad, ac aneffeithlonrwydd. Hyd nes y bydd y Bwrdd lechyd yn gallu buddsoddi yn ei seilwaith, mae ei allu i leihau risg seilwaith yn sylweddol, yn parhau i fod yn gyfyngedig.

Seiberwydnwch

- 26 Mae'r Bwrdd yn ystyried seiberddiogelwch fel risg sefydliadol allweddol ond mae angen gwneud mwy. Mae'r Bwrdd lechyd wedi arwain seiber ymroddedig, yn cymryd rhan mewn trefniadau seiber cenedlaethol, ac wedi cryfhau rheolaethau mewn ymateb i ganfyddiadau archwilio mewnol. Mae hefyd yn deall ei amlygiad risg seiber ac mae adroddiadau rheolaidd ar Seiber i'r Pwyllgor Seilwaith a Digidol. Fodd bynnag, mae systemau etifeddiaeth a phwysau gweithlu yn cynyddu bregusrwydd ac yn gosod gofynion ychwanegol ar dimau arbenigol.

- 27 Rhoddodd adolygiad Archwilio Mewnol o Awst 2025 sicrwydd cyfyngedig ar agweddau ar seiberddiogelwch. Tynnodd sylw at fylchau mewn awdurdod, capasiti a sicrwydd. Nid yw sgôr y Bwrdd lechyd yn erbyn Fframwaith Asesu Seiber yr Uned Seiber Gwydnwch yn cael ei "gyflawni". Mae cynllun gwella seiber y Bwrdd lechyd wedi'i anelu at liniaru ei risgiau seiber a gweithio i fynd i'r afael â gweithredoedd archwilio mewnol ac Uned Seiber Gwydnwch. Fodd bynnag, mae'r canfyddiadau hyn, ochr yn ochr â risgiau seilwaith, yn golygu bod risg seiber yn parhau i fod yn uchel.
- 28 Mae'r Bwrdd lechyd yn gweithio'n agos gydag arbenigedd seiber cenedlaethol y GIG, gan gynnwys cymryd rhan mewn ymarferion gwytnwch. Ym mis Awst 2025, cyflawnodd y Bwrdd lechyd gyfradd cwblhau o 72% ar gyfer e-hyfforddiant seiberddiogelwch staff. Mae hyn yn golygu nad yw bron i draean o'r staff wedi cwblhau'r hyfforddiant. Mae tîm seiber y Bwrdd lechyd yn parhau i gynnal ymarferion gwe-rwydo mewnol cynyddol soffistigedig. Mae canlyniadau diweddar yn dangos bod lle i wella o hyd.

Deallusrwydd artiffisial

- 29 Mae strategaeth y Bwrdd lechyd ar gyfer ei ymagwedd at AI i'w datblygu o hyd. Mae'r Bwrdd lechyd yn cydnabod gwerth posibl AI, gan gynnwys cefnogi gwneud penderfyniadau clinigol, gwella effeithlonrwydd, a lleihau'r baich gweinyddol. Fodd bynnag, ar adeg ein hadolygiad, nid oedd y Bwrdd wedi cymeradwyo strategaeth AI.
- 30 Mae gan y Bwrdd lechyd drefniadau llywodraethu sy'n dod i'r amlwg ar gyfer AI, fodd bynnag, nid yw'r rhain yn gwbl effeithiol eto. Nid yw risgiau sy'n gysylltiedig ag AI yn cael eu cofnodi'n benodol ar gofrestrau risg corfforaethol neu ddigidol ac mae angen datblygu polisiau a rheolaethau AI clir. Mae'r Bwrdd lechyd yn ymwybodol o enghreifftiau o ble mae AI yn cael ei ddefnyddio mewn ymarfer gweithredol megis o fewn Roboteg a genomeg. Fodd bynnag, mae'r Bwrdd lechyd yn ymwybodol o fylchau yn ei wybodaeth ynghylch defnyddio a sicrwydd AI dros ddefnyddiau presennol ac sy'n dod i'r amlwg o AI. Mae'r Bwrdd lechyd wedi cydnabod y bylchau hyn ac wedi dechrau mynd i'r afael â nhw. Fodd bynnag, nid yw'r trefniadau wedi'u hymgorffori'n llawn nac yn effeithiol eto.

Sgiliau digidol

Mae dull y Bwrdd lechyd o ddeall ac adeiladu sgiliau digidol yn ei adael yn wael ar gyfer trawsnewid digidol.

Asesu sgiliau digidol

- 31 Nid yw'r Bwrdd lechyd yn gwybod pa sgiliau digidol sydd gan staff. Mae'n dweud bod y sgiliau hyn yn hanfodol i gyflawni ei gynlluniau digidol. Mae ei ddogfennau strategaeth hefyd yn nodi bod angen sgiliau staff ar gyfer trawsnewid. Adroddodd adolygiad Archwilio Mewnol diweddar nad oes gan y Bwrdd lechyd ddull cyson, cydgysylltiedig a rôl-benodol o asesu llythrennedd a gallu digidol ar draws ei weithlu.
- 32 Ychydig o staff sy'n defnyddio Fframwaith Gallu Digidol (DCF) AA_g. Mae'r DCF presennol yn mesur gallu TG sylfaenol staff. Erbyn mis Tachwedd 2025, dim ond 323 o staff allan o oddeutu 17,000 oedd wedi cwblhau'r hunanasesiad DCF. Mae hyn yn debyg i gyrff ieuchyd eraill. Adroddodd y Bwrdd lechyd fod y fframwaith yn anffodus i lawer o staff oherwydd ei hyd a'r nifer o gwestiynau, gan greu rhwystr uchel i staff clinigol prysur. Fodd bynnag, mae'r ymateb yn rhy fach i roi man cychwyn defnyddiol ac nid yw ffocws y DCF yn asesu'r bylchau sgiliau digidol ar gyfer trawsnewid digidol ehangach. Felly, mae gan y Bwrdd farn gyfyngedig o ba mor barod yw staff ar gyfer mentrau digidol presennol ac yn y dyfodol.

Datblygu sgiliau a gallu digidol

- 33 Nid yw hyfforddiant digidol cyfredol y Bwrdd lechyd yn cefnogi ei gynlluniau digidol yn ddigonol. Mae'n cynnig rhywfaint o hyfforddiant, megis adnoddau dysgu cenedlaethol, sefydlu, a hyfforddiant rôl-benodol sy'n gysylltiedig â chyflwyno systemau. Fodd bynnag, nid oes ganddo un rhaglen a ariennir ar gyfer sgiliau digidol staff. Mae yna hefyd gydnabyddiaeth bod tensiwn rhwng blaenoriaethu hyfforddiant gorfodol a phroffesiynol arall ac ymgymryd â hyfforddiant digidol nad yw'n orfodol ar hyn o bryd.

- 34 Mae'r Rhaglen Sylfeini Digidol yn nodi bod gallu a sgiliau staff yn hanfodol i'w llwyddiant. Mae'n tynnu sylw at yr angen am ddull mwy strwythuredig o ddatblygu sgiliau digidol. Fodd bynnag, gwelsom dystiolaeth gyfyngedig bod hyn yn digwydd yn ymarferol. Mae hyn yn creu risg y gallai parodrwydd staff syrthio y tu ôl i gyflawni rhaglenni digidol. Os bydd hyn yn digwydd, efallai y bydd systemau newydd yn mynd yn fyw ond yn darparu llai o fudd-daliadau.
- 35 Mae gan y Bwrdd lechyd lawer o swyddi gwag mewn rolau digidol a thechnegol. Mae hyn yn cynnwys swyddi arbenigol sy'n cefnogi cyflawni, gwytnwch a seiberddiogelwch. Mae swyddi gwag yn lleihau capasiti ac yn cynyddu dibyniaeth ar nifer fach o staff allweddol, gan effeithio ar wydnwch y gwasanaeth. Dywedodd uwch arweinwyr ei bod yn dod yn anoddach recriwtio a chadw arbenigwyr digidol oherwydd bod sectorau masnachol yn cynnig cymhellion ariannol cryf.

Cydweithio a chyfranogiad

Mae'r Bwrdd lechyd yn deall pwysigrwydd allgáu digidol ac ymgysylltu â staff i gefnogi datblygiadau digidol. Fodd bynnag, mae angen sicrwydd bod ei ddull yn effeithiol.

Lleihau allgáu digidol

- 36 Mae'r Bwrdd lechyd yn deall y risgiau o allgáu digidol. Mae wedi gwneud cynhwysiant digidol yn flaenoriaeth allweddol yn ei Strategaeth Ddigidol a'r Rhaglen Sylfeini Digidol. Bydd hyn yn cefnogi ei gynlluniau ehangach ar gyfer newid digidol a moderneiddio gwasanaethau. Mae'r Bwrdd lechyd hefyd wedi llofnodi Siarter Cynhwysiant Digidol Cymunedau Digidol Cymru. Mae hyn yn cefnogi ei uchelgais datganedig ar gynhwysiant digidol.
- 37 Mae'r Bwrdd yn trafod allgáu digidol ac yn ei ystyried mewn asesiadau effaith ar gyfer prosiectau digidol. Fodd bynnag, nid yw'r Bwrdd lechyd yn asesu nac yn adrodd yn gyson ar effaith ei waith cynhwysiant digidol. Mae hyn yn golygu na ellir sicri'n llawn nad yw'n anfantais i rai grwpiau o gleifion a defnyddwyr gwasanaeth.

Cynnwys staff a defnyddwyr gwasanaeth

- 38 Mae'r Bwrdd Iechyd yn gwerthfawrogi mewnbwn staff a defnyddwyr gwasanaeth mewn trawsnewid digidol. Mae wedi cynnwys staff a defnyddwyr gwasanaeth mewn sawl menter ddigidol. Lle mae hyn wedi digwydd, mae wedi gwella defnyddioldeb, perthnasedd clinigol, a derbyn offer digidol. Mae ganddo hefyd fenter ledled y Bwrdd Iechyd nad yw'n canolbwyntio ar ddigidol yn unig, ond mae'n caniatáu i staff rannu syniadau a chodi materion digidol a materion eraill gydag uwch reolwyr.
- 39 Mae gan y Bwrdd Iechyd fframwaith llywodraethu i gynnwys clinigwyr mewn gwaith digidol. Mae'r Grŵp Awdurdod Dylunio Clinigol yn darparu ffordd strwythuredig o wneud hyn. Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio i ymgorffori dull mwy ffurfiol o sut mae'n gweithio gyda defnyddwyr gwasanaeth i ddylunio systemau digidol. Fodd bynnag, hyd nes y bydd y dull hwn yn cael ei ddefnyddio'n gyson ar draws yr holl ddatblygiadau digidol, mae risg na fydd offer digidol yn darparu'r manteision disgwylidig oherwydd nad yw pobl yn ei fabwysiadu'n llawn neu'n ei chael hi'n anodd ei ddefnyddio.

Defnyddio datblygiadau digidol i gefnogi trawsnewid gwasanaeth

Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithredu atebion digidol lleol a chenedlaethol. Fodd bynnag, gall ansicrwydd ynghylch cyllid digidol a dibyniaeth ar ddarparu buddion danseilio ei uchelgeisiau trawsnewid digidol.

Buddsoddi mewn trawsnewid digidol

- 40 Nid yw cyllid ar gyfer prif raglen ddigidol y Bwrdd Iechyd wedi'i gadarnhau eto. Y Rhaglen Sylfeini Digidol yw ei phrif gynllun buddsoddi ar gyfer trawsnewid digidol dros y tymor canolig. Mae'r cyflawniad yn dibynnu ar gael gafael ar gyllid cyfalaf ychwanegol Llywodraeth Cymru neu ariannu'r rhaglen o'r adnoddau presennol. Ar adeg ein hadolygiad, nid oedd Llywodraeth Cymru wedi cymeradwyo'r cyllid ac roedd pryderon ynghylch gallu'r Bwrdd Iechyd i hunan-ariannu'r rhaglen. Mae arddangosyn un yn dangos bod y Bwrdd Iechyd wedi cynyddu ychydig ei wariant refeniw ar ddigidol dros y tair blynedd diwethaf. Yn ystod yr un cyfnod mae ei wariant cyfalaf ar ddigidol bron wedi dyblu. Fodd bynnag, mae ansicrwydd dros fuddsoddiad digidol sylweddol yn y dyfodol yn creu heriau mawr ynghylch cwmplas, cyflymder a dilyniant cyflwyno.
- 41 Mae llwyddiant rhaglen Sylfeini Digidol y Bwrdd Iechyd yn seiliedig ar gyflawni'r manteision y cytunwyd arnynt yn llawn. Mae amcangyfrifon cyfredol yn awgrymu y bydd gofyn i Lywodraeth Cymru ariannu £25 miliwn o gyfalaf, ynghyd â thua £9 miliwn o daliadau dibrisiant cyfalaf. Byddai'r Bwrdd Iechyd wedyn yn ariannu'r refeniw cysylltiedig o tua £26.67 miliwn dros bum mlynedd. Fodd bynnag, gall yr amcangyfrifon hyn newid wrth i'r Bwrdd Iechyd barhau i symud tuag at fodelau cwmwl a Meddalwedd fel Gwasanaeth sy'n cael eu hariannu yn draddodiadol allan o refeniw.

- 42 Mae'n gadarnhaol bod y Bwrdd lechyd yn amcangyfrif manteision ei gynlluniau. Ar hyn o bryd mae'r rhaglen bum mlynedd yn rhagweld £23.8 miliwn o fudd-daliadau. O hyn, mae £8.01 miliwn yn rhyddhau arian parod a £15.76 miliwn yn ryddhau arian parod.
- 43 Mae'r Bwrdd lechyd yn dweud bod ei ragolygon buddion yn realistig. Fodd bynnag, os na all ddarparu'r buddion y cytunwyd arnynt, gall camau diweddarach y rhaglen ddod yn anfforddiadwy. Mae'r risg hon yn uwch lle mae buddion ariannol yn dibynnu ar leihau'r gweithlu trwy effeithlonrwydd digidol.
- 44 Mae llwyddiant y rhaglen yn gynhenid yn dibynnu ar gyllid digonol. Mae'r Bwrdd lechyd yn ystyried opsiynau wrth gefn os nad yw'n sicrhau cyllid llawn ar gyfer ei Raglen Sylfeini Digidol. Mae'r opsiynau hyn yn cynnwys ail-gamu cyflwyno, lleihau cwmpas, a gweithio gyda Byrddau clinigol i nodi buddion ychwanegol gan y rhai yn y cynllun budd-daliadau gwreiddiol. Mae cynllunio wrth gefn yn bwysig. Fodd bynnag, gallai oedi wrth gychwyn y rhaglen hefyd ymestyn dibyniaeth ar systemau etifeddiaeth a chynyddu bregusrwydd gweithredol a risg seiber.
- 45 Mae gan y Bwrdd lechyd broses glir a rhesymegol i gymeradwyo buddsoddiad digidol. Mae cynigion yn cael eu sgorio a'u graddio, yna eu hadolygu yn eu tro gan grwpiau a phwyllgorau allweddol cyn cymeradwyaeth derfynol y Bwrdd. Mae'r broses hon yn darparu goruchwyliaeth strategol o fuddsoddiad digidol.
- 46 Roeddem yn bwriadu nodi buddsoddiadau digidol wedi'u cynllunio. Fodd bynnag, nid oeddem yn gallu asesu'r refeniw digidol a'r gwariant cyfalaf yn y dyfodol yn fanylach gan nad oedd y Bwrdd lechyd wedi darparu'r wybodaeth y gofynnwyd amdano. Felly, ni allwn werthuso risgiau cyllido digidol yn y dyfodol yn llawn.

**Arddangosyn 1: Buddsoddiad cyfalaf a refeniw blynyddol mewn digidol
(2023–24 i 2025–26)**

Blwyddyn Ariannol	Cyfalaf (£m)	Refeniw (£m)
2023-24	4.6	19.4
2024-25	5.8	23
2025-26	8.5	24.3

Ffynhonnell: Bwrdd Iechyd

Prosiectau digidol lleol a rhanbarthol

47 Mae'r Bwrdd Iechyd yn bwrw ymlaen â nifer o brosiectau digidol lleol a rhanbarthol i fynd i'r afael ag anghenion gwasanaeth a heriau gweithredol. Er enghraifft, mae Presgripsiynu Electronig a Gweinyddu Meddyginiaethau bellach yn fyw mewn 70% o wardiau ysbyty. Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn datblygu cofnod gofal a rennir rhanbarthol (ar gyfer gofal uniongyrchol) gyda Chyngor Caerdydd a Chyngor Bro Morgannwg. Mae hefyd yn cefnogi gwaith i wella gwasanaethau cardiaidd yn Ne Cymru, gyda ffrwd waith ddigidol bwrpasol. Mae'r prosiectau hyn yn dangos arloesedd a ffocws ar flaenoriaethau lleol. Mewn rhai achosion, maent wedi cyflawni gwelliannau lleol a rhanbarthol clir megis rhannu gwybodaeth yn fwy effeithlon rhwng partneriaid.

48 Mae'r Bwrdd Iechyd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf rheolaidd i'r Pwyllgor Digidol a Seilwaith ar gynnydd digidol rhanbarthol. Mae'r diweddariadau hyn yn cynnwys crynodeb RAG o brosiectau cenedlaethol a rhanbarthol yn y Map Ffordd Digidol a'r Rhaglen Waith. Maent hefyd yn crynhoi'r cynnydd yn erbyn y cynllun ac yn nodi'r camau allweddol a gymerwyd hyd yma. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymrwymo i ymgysylltu'n barhaus ag Iechyd a Gofal Digidol Cymru wrth i ffyrdd rhanbarthol o weithio ddatblygu.

Mabwysiadu systemau digidol cenedlaethol

- 49 Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio'n agos gyda phartneriaid digidol allweddol. Mae hyn yn cynnwys Iechyd a Gofal Digidol Cymru, Addysg a Gwella Iechyd Cymru, Llywodraeth Cymru, a'r Rhwydweithiau Clinigol o fewn Perfformiad a Gwelliant y GIG. Mae'n cefnogi'r gwaith o fabwysiadu systemau digidol cenedlaethol a'r *dull Unwaith i Gymru*. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymgysylltu â phartneriaid cenedlaethol i alinio ei gynlluniau. Mae hyn yn cefnogi rhyngweithrededd ac yn lleihau'r risg o ddyblygu. Dywedodd uwch reolwyr hefyd y gallai gweithio'n agosach gyda chyrff Iechyd Lloegr helpu i nodi a mabwysiadu arfer digidol da.
- 50 Mae'r Bwrdd Iechyd yn pryderu bod systemau cenedlaethol yn creu dibyniaethau y tu allan i'w reolaeth uniongyrchol. Gall oedi neu newidiadau i raglenni cenedlaethol effeithio ar ddarpariaeth leol. Mae hyn yn fater penodol oherwydd bod gan y Bwrdd Iechyd aeddfedrwydd digidol isel ac mae'n dal i ddibynnu ar systemau etifeddiaeth. Er bod cynnydd ar raglenni cenedlaethol yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Seilwaith a Digidol, darperir sylwebaeth a sicrwydd ychwanegol cyfyngedig ynghylch effeithiolrwydd y rhain.

Gwerthuso atebion digidol

- 51 Mae dull y Bwrdd Iechyd o werthuso datrysiadau digidol yn dal i ddatblygu. Mae'n cydnabod bod gwerthuso yn bwysig. Mewn rhai achosion, mae wedi gosod manteision disgwylidig ac wedi olrhain cynnydd yn ystod y gweithrediad.
- 52 Mae'r Rhaglen Sylfeini Digidol yn cynnwys fframwaith clir ar gyfer buddion a gwerthuso. Mae'n cwmpasu budd-daliadau rhyddhau arian parod a budd-daliadau nad ydynt yn rhyddhau arian parod. Mae hefyd yn cwmpasu manteision ansoddol, gan gynnwys diogelwch cleifion, profiad staff, llywodraethu gwybodaeth, a gwytnwch gwasanaethau. Mae'n bwysig i'r Bwrdd Iechyd ddechrau ac yna adrodd ar y cynnydd ar y gwaith hwn fel y gall roi sicrwydd bod ei fuddsoddiadau digidol yn gwneud gwahaniaeth ac yn darparu gwerth am arian.

Argymhellion

53 Mae'r tabl canlynol yn manylu ar yr argymhellion sy'n deillio o'n gwaith.

Argymhellion

A1 Dylai'r Bwrdd Iechyd sicrhau pan fydd yn adnewyddu ei strategaeth ddigidol bod perthynas glir rhwng hyn a'r gwasanaethau clinigol a'r strategaethau gweithlu sydd hefyd yn cael eu datblygu. (**Paragraff 12**)

A2 Dylai'r Bwrdd Iechyd:

A2.1 Adeiladu dealltwriaeth glir o ble mae bylchau yng ngwybodaeth Aelodau'r Bwrdd am drefniadau digidol y Bwrdd Iechyd.

A2.2 Dylunio gweithdai a hyfforddiant datblygu Bwrdd penodol i lenwi'r bylchau hyn. (**Paragraff 16**)

A3 Dylai'r Bwrdd Iechyd gryfhau ei sicrwydd seiberddiogelwch, gan fynd i'r afael â'r gwendidau penodol a nodwyd trwy asesiadau allanol diweddar. (**Paragraff 27**)

A4 Dylai'r Bwrdd Iechyd ddatblygu strategaeth AI glir yn gyflym a sicrhau bod hyn yn cael ei ategu gan drefniadau llywodraethu a rheoli risg clir. (**Paragraff 30**)

A5 Dylai'r Bwrdd lechyd gryfhau ei ymagwedd at sgiliau digidol drwy:

A5.1 Datblygu dealltwriaeth glir o unrhyw fylchau yn sgiliau digidol ei weithlu; a (**Paragraff 32**)

A5.2 Datblygu dull a ariennir, strwythuredig a sefydliadol gyfan o fynd i'r afael â'r bylchau sgiliau digidol. (**Paragraff 33**)

A6 Dylai'r Bwrdd lechyd ddatblygu cynllun wrth gefn ariannol clir ar gyfer ariannu ei uchelgeisiau trawsnewid digidol os nad oes cyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru ar gael. (**Paragraff 40**)

A7 Dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau:

A7.1 Mae'n rhoi sicrwydd cliriach i'r Bwrdd ynghylch a yw ei ddatblygiadau digidol yn effeithio'n gadarnhaol ar allgáu digidol. (**Paragraff 37**)

A7.2 Defnyddir ei ddull cyd-gynhyrchu at ddatblygiadau digidol yn gyson. (**Paragraff 39**)

A8 Dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau ei fod o leiaf ddwywaith y flwyddyn yn adrodd ar y cynnydd o ran cyflawni'r manteision y cytunwyd arnynt o'i raglen ddigidol i'r Pwyllgor Seilwaith a Digidol. (**Paragraff 52**)

Atodiadau

1 Ynglŷn â'n gwaith

Cwmpas yr archwiliad

Nod yr archwiliad hwn yw darganfod a yw'r Bwrdd Iechyd yn defnyddio technoleg ddigidol i gefnogi moderneiddio ac effeithlonrwydd gwasanaethau. Roedd hyn yn cynnwys y dull o strategaeth, arweinyddiaeth a datblygu sgiliau ar gyfer trawsnewid digidol, a sut mae risgiau ynghylch seilwaith digidol, gwytnwch seiber a deallusrwydd artifisial yn cael eu rheoli.

Cwestiynau a meini prawf archwilio

Cwestiynau

Aeth ein harchwiliad i'r afael â'r cwestiynau canlynol:

- A oes gan y Bwrdd Iechyd ymagwedd arweiniol ac adnoddau priodol o drawsnewid digidol?
- A yw'r Bwrdd Iechyd yn datblygu sgiliau, capasiti a gallu digidol ei weithlu?
- A oes gan y Bwrdd Iechyd gynllun clir ar gyfer rheoli ei drefniadau gwytnwch seiber a'i seilwaith digidol a sut y bydd angen iddynt newid i gefnogi ei uchelgeisiau trawsnewid digidol?
- A yw'r Bwrdd Iechyd yn ymgysylltu'n effeithiol â staff, partneriaid, cleifion / defnyddwyr gwasanaeth i gyflawni ei uchelgeisiau trawsnewid digidol a lleihau risgiau gwahardd digidol?
- A yw'r Bwrdd Iechyd yn defnyddio technoleg ddigidol newydd ac atebion data yn weithredol i wella hygyrchedd, ansawdd, effeithlonrwydd a chynhyrchiant ei wasanaethau?

Meini Prawf

Cafodd ein cwestiynau archwilio eu llunio gan:

- Mewnbwn cyfeirio allanol gan Lywodraeth Cymru, Cyfarwyddwyr GIG Digidol Cymru gyfan, ac Iechyd a Gofal Digidol Cymru.
- Strategaethau a chynlluniau perthnasol Llywodraeth Cymru.
- Adroddiadau adolygu Trawsnewid Digidol perthnasol y GIG a gwblhawyd gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol a Phwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol Tŷ'r Cyffredin.
- Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol GIG Lloegr: Papur polisi cynllun ar gyfer iechyd digidol a gofal cymdeithasol.
- NHS England Transformation Directorate: What good looks like framework.

Dulliau

Gofynnnon ni i'r Bwrdd Iechyd:

- Cwblhewch hunanasesiad i'n helpu i ddeall sut mae'r sefydliad yn ymgymryd â thrawsnewid digidol.
- Rhwch ffeithiau a ffigurau i ni am ei wariant ar dechnoleg ddigidol, sgiliau digidol staff, gwytnwch seiber, a sut mae'n cynnwys pobl mewn trawsnewid digidol.

Fe wnaethom adolygu ystod o ddogfennau, gan gynnwys:

- Papurau a chofnodion y Bwrdd a'r Pwyllgor Digidol a Seilwaith.
- Strategaethau a chynlluniau allweddol, gan gynnwys y Strategaeth Ddigidol, Papurau Rhaglen Sylfeini Digidol a'r Cynllun Blyneddol.
- Dogfennau rheoli risg allweddol, gan gynnwys Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd.
- Polisiâu a gweithdrefnau perthnasol.
- Adroddiadau a baratowyd gan gyrff allanol perthnasol eraill.

Fe wnaethom gyfweld â'r rhanddeiliaid allweddol canlynol:

- Prif Weithredwr
- Cyfarwyddwr Digidol a Gwybodaeth
- Cyfarwyddwr Trawsnewid Digidol
- Aelod Annibynnol – Cadeirydd y Pwyllgor Digidol a Seilwaith

- Rheolwr Seiberddiogelwch

Fe wnaethom arsylwi cyfarfodydd y Bwrdd yn ogystal â chyfarfodydd y pwyllgor canlynol:

- Y Pwyllgor Digidol a Seilwaith.

2. Termau allweddol yn yr adroddiad hwn

Tymor

Disgrifiad

Cwmwl

Gwasanaethau TG (fel meddalwedd, storio neu bŵer cyfrifiadurol) sy'n cael eu darparu dros y rhyngwrdd o ganolfannau data anghysbell yn hytrach na seilwaith ar y safle.

Cofrestr Risg Corfforaethol

Mae Cofrestr Risg Gorfforaethol yn nodi risgiau sylweddol y sefydliad (naill ai'r rhai sydd â sgoriau uchel neu effaith sefydliad gyfan) a'r camau gweithredu sydd ar waith i'w rheoli.

Siarter Cynhwysiant Digidol

Mae Siarter Cynhwysiant Digidol Cymru yn set genedlaethol o ymrwymadau y mae sefydliadau'n llofnodi iddynt er mwyn cefnogi a hyrwyddo cynhwysiant digidol ledled Cymru.

Presgripsiynu electronig a gweinyddu meddyginiaethau (ePMA)

System yn ei ysbytai, wedi'i chynllunio i wella diogelwch cleifion drwy well dogfennaeth, llifoedd gwaith symlach, a mynediad mwy effeithlon at gofnodion meddyginiaeth fel rhan o Raglen Meddyginiaethau Digidol GIG Cymru.

EMRMA

Asesiad Aeddfedrwydd Cofnodion Rheoli Electronig – yn darparu asesiad o ble mae Cyrff Iechyd yn sefyll ar ddefnydd llawn o'ch cofnodion iechyd cleifion.

Fframwaith Gallu Digidol AAC

Model cenedlaethol sy'n amlinellu'r sgiliau digidol, yr ymddygiad a'r hyder sydd ei angen ar staff iechyd a gofal, wedi'i drefnu'n chwe maes gallu gydag offeryn hunanasesu ar gyfer datblygu.

MEWNGOFNODI	Cymdeithas Systemau Gwybodaeth a Rheoli Gofal Iechyd – sefydliad byd-eang, dielw sy'n ymroddedig i wella ansawdd iechyd, diogelwch, a chost-effeithiolrwydd trwy'r defnydd gorau o dechnoleg gwybodaeth a systemau rheoli.
IS-BOST	Model aeddfedrwydd a mabwysiadu seilwaith, a gynlluniwyd i asesu gofynion ar gyfer darparu gofal diogel ac effeithiol.
Cynllun Tymor Canolig Integredig	Mae Cynllun Tymor Canolig Integredig yn gynllun tair blynedd sy'n nodi sut y bydd y sefydliad yn darparu ei wasanaethau, yn rheoli ei weithlu, ac yn cwrdd â'i ddyletswyddau ariannol i dorri hyd yn oed. Mae'r sefydliad yn cyflwyno ei gynllun i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo.
Fy Nghofnod Meddygol	Mae'r system yn caniatáu i gleifion gael mynediad at ganlyniadau yn gyflym, yn ogystal â mynediad at gofnodion ac apwyntiadau clinigol.
Unwaith i Gymru	Dull cenedlaethol yn GIG Cymru lle mae system, proses neu safon ddigidol yn cael ei dylunio, ei chaffael a'i weithredu unwaith ar lefel genedlaethol, yn hytrach na phob Bwrdd Iechyd yn creu ei fersiwn ei hun.
Llygaid Agored	System cofnod cleifion electronig (EPR) wedi'i chynllunio'n benodol ar gyfer gwasanaethau offthalmoleg.
Rhaglen Gofal Cynlluniedig	Canolbwyntiodd rhaglen GIG Cymru ar leihau aros hir, gwella effeithlonrwydd cleifion allanol a theatr, a sicrhau triniaeth amserol—yn enwedig ar gyfer canser a'r cleifion sy'n aros hiraf—drwy optimeiddio llwybrau, ehangu achosion dydd, ac amserlennu gwell.

TG Cysgodol	Mae TG cysgodol yn cyfeirio at unrhyw feddalwedd, caledwedd neu wasanaeth technoleg a ddefnyddir o fewn sefydliad heb wybodaeth, cymeradwyaeth neu oruchwyliaeth yr adran TG.
Rhaglen Chwe Nod	Fframwaith trawsnewid cenedlaethol GIG Cymru ar gyfer gofal brys ac argyfwng, wedi'i strwythuro o amgylch chwe nod sy'n cwmpasu osgoi derbyn (Nodau 1), asesu a llif drws ffrynt (Nodau 2–4), a rhyddhau ac adferiad effeithiol (Nodau 5–6).
Meddalwedd fel Gwasanaeth	Meddalwedd sy'n cael ei gyrchu dros y rhyngrwyd yn hytrach na'i osod yn lleol, gyda'r cyflenwr yn gyfrifol am gynnal, cynnal a chadw, diweddariadau a diogelwch.
Cofrestr Risg Strategol	Mae'r Gofrestr Risg Strategol yn nodi'r risgiau sy'n gysylltiedig ag amcanion strategol y sefydliad, a'r rheolaethau a'r sicrwydd sydd ar waith i reoli'r risgiau hynny.
Cwmwl	Gwasanaethau TG (fel meddalwedd, storio neu bŵer cyfrifiadurol) sy'n cael eu darparu dros y rhyngrwyd o ganolfannau data anghysbell yn hytrach na seilwaith ar y safle.
Cofrestr Risg Gorfforaethol	Mae Cofrestr Risg Gorfforaethol yn nodi risgiau sylweddol y sefydliad (naill ai'r rhai sydd â sgoriau uchel neu effaith sefydliad gyfan) a'r camau gweithredu sydd ar waith i'w rheoli.

3 Ffurflen ymateb y rheolwyr

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
A1	Dylai'r Bwrdd Iechyd sicrhau pan fydd yn adnewyddu ei strategaeth ddigidol bod perthynas glir rhwng hyn a'r gwasanaethau clinigol a'r strategaethau gweithlu sydd hefyd yn cael eu datblygu. (Paragraff 12)	Cytuno. Bydd y Strategaeth Ddigidol yn cael ei hadnewyddu cyn bo hir. Mae'r cynllun gwasanaethau clinigol newydd yn lansio 22 Mehefin 2026. Mae Digital Foundations yn disgrifio sut y bydd cyflawni'r CSP yn cael ei gefnogi. Datblygwyd a blaenoriaethwyd DF gyda chlinigwyr arweiniol (DeputyMD, CCIO, CNIO). Dilyswyd blaenoriaethu ymhellach trwy weithdai (dros 40) a thrwy arolwg Meddyg Preswyl. Bydd cynlluniau digidol yn hyblygu wrth i anghenion y sefydliad newid. Mae'r strategaeth gweithlu yn cael ei hailddatblygu yng ngoleuni trafodaethau ailstrwythuro sefydliadol; disgwylir dogfen wedi'i hadnewyddu yn Ch4 2026-27. Bydd	Chwef 2027 Medi 2026 Chwef 2027	Cyfarwyddwr Digidol Trawsnewid

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		cynlluniau digidol yn ystwytho wrth i anghenion y sefydliad newid a dod yn hysbys. Mae llythrennedd digidol yn greiddiol i strategaeth ddigidol, clinigol a gweithlu. Yn dilyn archwiliad diweddar, mae Academi Sgiliau Digidol dan arweiniad ECOD mewn AD yn cael ei sefydlu ac yn cael ei chefnogi gan y Cyfarwyddwr Trawsnewid Digidol.	Chwef 2027	
A2.1	Dylai'r Bwrdd lechyd adeiladu dealltwriaeth glir o ble mae bylchau yng ngwybodaeth Aelodau'r Bwrdd am y Bwrdd lechyd trefniadau digidol. (Paragraff 16)	Bydd yr ymatebion i'r arolwg a gasglwyd gan Archwilio Cymru wrth lunio'r archwiliad hwn yn cael eu defnyddio i lywio agenda flaengar meysydd pwnc ar gyfer addysg Aelodau Bwrdd ar ddigidol. Mae Aelodau'r Bwrdd wedi gofyn am ddeifio dwfn ar gynlluniau digidol ac mae cynllun i ddod â chynlluniau Trafodaeth seiber i sesiwn Datblygu'r Bwrdd yn Chwarter 3, 26-27. Mae ymarferion gwe-rwydo seiber yn parhau i redeg ar sail wedi'i raglennu gan ddarparu hyfforddiant maint brathiad ar-lein i unrhyw unigolyn sy'n clicio ar ddolenni ymarfer phish yn anfwriadol.	Hydref 2026 Rhaglen gyflawn / Parhaus	Cyfarwyddwr Deallusrwydd Digidol ac lechyd Cyfarwyddwr Deallusrwydd Digidol ac lechyd

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		Mae'r canlyniadau hyn yn cael eu tracio gan y grŵp IG / seiber dan gadeiryddiaeth y Cyfarwyddwr Deallusrwydd Digidol ac Iechyd sydd hefyd yn SIRO. Mae troseddwyd parhaus yn derbyn cyfathrebiadau wedi'u targedu ac yn cael cynnig hyfforddiant pellach.		
A2.2	Dylai'r Bwrdd Iechyd ddylunio datblygiad penodol y Bwrdd gweithdai a hyfforddiant i lenwi'r bylchau hyn. (Paragraff 16)	Cynhelir deifio dwfn digidol fel y gall agendâu'r Bwrdd gefnogi. Yn ogystal â'r sesiwn Ddigidol, mae AI Deep Dive yn wedi'i drefnu yn ddiweddarach yn 2026 dan arweiniad y Cyfarwyddwr Cudd-wybodaeth Ddigidol ac Iechyd gyda mewnbwn gan yr IM&T IM a Phennaeth AI Llywodraeth Cymru.	Tachwedd 2026	Cyfarwyddwr Deallusrwydd Digidol ac Iechyd

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
A3e	Dylai'r Bwrdd lechyd gryfhau ei sicrwydd seiberddiogelwch, gan fynd i'r afael â'r gwendidau penodol a nodwyd trwy asesiadau allanol diweddar. (Paragraff 27)	Bydd ymgysylltu wedi'i dargedu trwy'r Tîm Arweinyddiaeth Strategol yn sicrhau bod Byrddau Clinigol yn derbyn diweddariadau cyson ar risgiau seiber, digwyddiadau a chamau lliniaru, gan wella ymwybyddiaeth ac atebolrwydd lleol. Mae dull safonol o reoli risg seiber yn cael ei wneud wedi'i weithredu, sy'n ei gwneud yn ofynnol i Fyrddau Clinigol nodi, asesu a chofnodi risgiau cybe yn lleol, gyda goruchwyliaeth ganolog trwy AMaT i gefnogi sicrwydd sefydliadol. Mae trefniadau llywodraethu yn cael eu gwella trwy wella sianeli cyfathrebu, rolau a chyfrifoldebau cliriach, a mwy o ymgysylltiad y Bwrdd Clinigol mewn pwyllgorau perthnasol. Yn ogystal, mae gwybodaeth Mae Cofrestrau Asedau yn cael eu cwblhau a'u cydgrynhoi'n ganolog i wella gwelededd systemau, risgiau a pherchnogaeth, gan leihau dibyniaeth ar wybodaeth anffurfiol. Bydd y camau hyn yn cryfhau goruchwyliaeth sefydliadol, sicrhau rheoli risg cyson, a gwella gwytnwch i fygythiadau seiber Mae angen ychwanegoldeb staff ar y tîm	Diwygiwyd hyd at 30 Mawrth 2027	Cyfarwyddwr Deallusrwydd Digidol ac lechyd

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		seiber i gefnogi'r gweithgareddau angenrheidiol, fodd bynnag, mae CAVUHB yn parhau i fod wedi'i gyfyngu'n ariannol iawn gyda phwysau cystadleuol critigol uchel eraill. Mae ychwanegoldeb felly yn annhebygol oni bai bod y gwasanaeth D&HI yn cael rhywfaint o ail-lunio i alinio setiau adnoddau a sgiliau yn well, felly mae'r dyddiad cyflwyno wedi'i newid.		
A4	Dylai'r Bwrdd Iechyd ddatblygu strategaeth AI glir yn gyflym a sicrhau bod hyn yn cael ei ategu gan drefniadau llywodraethu a rheoli risg clir. (Paragraff 30)	Cyfathrebwyd proses lywodraethu gyda'r Cyfarwyddwr Meddygol fel SRO i Fyrddau Clinigol ar gyfer AVT AI mewn achosion defnydd clinigol. Roedd hyn yn cynnwys rheiliau gwarchod ar gyfer defnydd. Mae rheiliau gwarchod cyd-beilot wedi'u cynhyrchu a byddant yn cael eu dilysu a'u cylchredeg yn Ch3 Mae prosesau sefydledig i reoli agweddau IG ar offer AI ond nid pob defnydd AI. Mae hwn yn waith ar y gweill fel rhan o Lywodraethu Strategaeth Ddigidol trefniadau a sefydlwyd yn gorfforaethol gan	Cwblhawyd 24 Mawrth 2026 Rhagfyr 2026 30 Mawrth 2027	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Rhaglenni D&HI Cyfarwyddwr Trawsnewid Digidol

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		gynnwys yr Awdurdod Dylunio Clinigol dan gadeiryddiaeth yr Arweinydd Gwybodeg Nyrsio. Nid oes unrhyw adnodd ychwanegol i'w dargedu at y gwaith hwn ac felly mae'n cael ei reoli o fewn a chan adnoddau presennol. Mae hyn yn golygu bod cyflwyno yn arafach nag yr hoffem ni. Mae ymgorffori llawn wedi'i dargedu ar gyfer Ch4. Bydd strategaeth AI yn rhan o ail-gyhoeddi'r Strategaeth Ddigidol ac fe'i cwmpasu o dan eitem R1.	Chwefror 2027	
A5.1	Dylai'r Bwrdd Iechyd gryfhau ei ymagwedd at sgiliau digidol drwy ddatblygu dealltwriaeth glir o unrhyw fylchau yn y sgiliau digidol ei weithlu; a (Paragraff 32)	Fel rhan o'r Academi Sgiliau Digidol, mae CAVUHB wedi ymgysylltu â Chwmpas (a ariennir gan LIC) i ddeall pa gymorth y gall fod ar gael. Cyfarfod cyntaf 10 Gorffennaf 2026 gydag ECOD. Mae'r Academi Sgiliau Digidol hefyd yn datblygu arolwg byrrach na'r arolwg AAIC i helpu i sefydlu llinell sylfaen. Yn y cyfamser, rydym yn deall bod AAEG hefyd yn edrych i adolygu'r arolwg y cyfeirir ato ym mharagraff 32 .	30 Rhagfyr 2026	Cyfarwyddwr Digidol Trawsnewid fel rhan o'r Academi Sgiliau Digidol

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
A5.2	Dylai'r Bwrdd lechyd gryfhau ei ymagwedd at sgiliau digidol drwy ddatblygu dull sefydliadol gyfan o fynd i'r afael â'r bylchau sgiliau digidol. (Paragraff 33)	Mae CAVUHB yn parhau i fod yn gyfyngedig yn ariannol iawn. Mae ychwanegoldeb felly yn annhebygol. Yn dilyn ymgysylltu ag ECOD a Cwmpas, bydd cynllun yn cael ei ddatblygu y gallir ei gyflawni o fewn yr adnoddau presennol sy'n esbonio sut y bydd CAV yn cryfhau ei ymagwedd at sgiliau digidol. Bydd Digital Foundations, <u>os caiff ei ariannu</u>, yn darparu rhywfaint o gymorth i ddatrys y mater hwn gan ei fod yn cynnwys nifer o fodiwlau digidol newydd y bydd angen hyfforddi staff arnynt ac yna eu defnyddio bob dydd. Mae'r Academi Sgiliau Digidol yn bwriadu datblygu safle Sharepoint i gyfeirio staff tuag at hyfforddiant perthnasol.	30 Rhagfyr 2026	Cyfarwyddwr Trawsnewid Digidol fel rhan o'r Academi Sgiliau Digidol

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
A6	Dylai'r Bwrdd Iechyd ddatblygu cynllun wrth gefn ariannol clir ar gyfer ariannu ei uchelgeisiau trawsnewid digidol os nad oes cyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru ar gael. (Paragraff 40)	Os nad yw Digital Foundations yn cael ei ariannu, bydd yn rhaid i CAVUHB ddibynnu arno gwelliannau cynyddol y gellir eu cyflawni gan ei weithlu presennol. Bydd hyn yn gofyn am ddefnyddio'r dyraniad cyfalaf dewisol rheolaidd sydd wedi'i glustnodi ar gyfer Digidol ac i ddefnyddio unrhyw lithriad cyfalaf posibl yn y flwyddyn y gall CAVUHB gynnig amdano. Bydd gwaith paratoi caffael yn cael ei wneud hyd at y pwynt ymrwymiad ariannol i sicrhau'r defnydd gorau o unrhyw gyllid ychwanegol. Mae'r cyllid cyfalaf yn ôl disgrisiwn wedi cynyddu yn 2026 i £1m o £500k y flwyddyn sy'n rhoi'r gallu i D&HI gynllunio ar gyfer rhywfaint o welliant, fodd bynnag, mae etifeddiaeth sylweddol i'w datrys yn er mwyn cyflawni newid go iawn. Ar y cyd, mae cynlluniau caffael yn cael eu hystyried	Rhagfyr 2026	Cyfarwyddwr Trawsnewid Digidol Cyfarwyddwr Trawsnewid Digidol

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		wedi symud ymlaen rhag ofn y bydd cyllid cyfalaf ychwanegol ar gael eto eleni. Mae cyfleoedd gwaith rhanbarthol yn dechrau cael eu hymchwilio gan Gyfarwyddwyr Digidol a allai hefyd gyfrannu at wella a rhyddhau rhywfaint o wariant ar gyfer ailfuddsoddi os gellir dod o hyd i effeithlonrwydd mewn gwaith rhanbarthol.		
A7.1	Dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau ei fod yn rhoi sicrwydd cliriach i'r Bwrdd ynghylch a yw ei ddatblygiadau digidol yn effeithio'n gadarnhaol ar allgáu digidol. (Paragraff 37)	Mae CAVUHB yn parhau i fod yn gyfyngedig yn ariannol iawn. Mae ychwanegoldeb felly yn annhebygol ac felly bydd angen i hyn fod cyflwyno o fewn adnoddau presennol. Bydd y PMO D&HI yn cael y dasg o ystyried y ffordd orau o wneud yr asesiadau hyn fel rhan o'i lywodraethu rheoli rhaglenni trefniadau. Bydd proses y prosiect yn cynnwys defnyddio Pecyn Cymorth Cynhwysiant Digidol Llywodraeth Cymru o fis Gorffennaf 2026/27 ymlaen. Bydd hyn yn cryfhau'r	Yn dechrau Gorffennaf 2026 Bydd hwn yn waith parhaus	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Rhaglenni D&HI

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		ystyriaeth o gynhwysiant digidol i Weithrediadau Digidol CaV: Pecyn <u>Cymorth Gwerthuso Cynhwysiant Digidol</u> Mae Cyfarwyddwr Cudd-wybodaeth Ddigidol ac Iechyd CAVUHB yn aelod o Grŵp Goruchwylio Cynghrair Cynhwysiant Digidol Cymru Llywodraeth Cymru, ar ôl cael gwahoddiad i ymuno â hyn ym mis Mehefin 26 i gynrychioli'r gwasanaeth iechyd.		
A7.2	Dylai'r Bwrdd Iechyd sicrhau bod ei ddull cyd-gynhyrchu tuag at ddatblygiadau digidol yn cael ei ddefnyddio'n gyson. (Paragraff 39)	Bydd CAVUHB yn parhau i ddatblygu ei awdurdod dylunio clinigol ac ymgysylltiad â'r gweithlu â hyn (fel y bo'n briodol). Mae cyd-gynhyrchu yn gyraeddadwy ar gyfer mentrau lleol. Mae sawl enghraifft ddiweddar fel gwella gweithfan yr UE. Mae prosiectau a godwyd gyda D&HI yn sbarduno 'cam byr' o fewn methodoleg prosiect D&HI. Nododd y cam hwn yr SRO a'r arweinwyr gweithredol y tu ôl i'r cais, gan ddal 'manteision' newid digidol o safbwynt cwsmeriaid/gweithredol. Er bod union lefel y cyd-gynhyrchu yn amrywio yn ôl naws y llwyth gwaith, mae'r 'SRO' a'r 'gwasanaeth' hwn yn parhau i fod yn gysylltiedig yn agos	Parhaus	Cyfarwyddwr Digidol Trawsnewid Cyfarwyddwr Cynorthwyol Rhaglenni D&HI

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		â'r proses ddylunio a blaenoriaethu gwaith D&HI. Mae hyn yn cynnwys llofnodi sgorio menter a blaenoriaethu gweithiau digidol ar y cyd yn rheolaidd gan DAB (Bwrdd Cynghori Digidol), sydd ag uwch aelod o'r Bwrdd Clinigol yn bresennol o bob Bwrdd Clinigol.		
A8	Dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau ei fod o leiaf ddwywaith y flwyddyn yn adrodd ar y cynnydd o ran cyflawni'r manteision cytunedig ei ddigidol rhaglen i'r Pwyllgor Ddigidol a Seilwaith. (Paragraff 52)	Cytuno Gellir darparu cofrestr buddion prosiectau a ddarperir i'r pwyllgor sicrwydd Seilwaith a Digidol bob dwy flynedd i nodi manteision gweithredol (fel y'u nodwyd gan yr SRO gweithredol) prosiectau a rhaglenni a ddarperir gan D&HI.	Yn dechrau Awst 2026	Cyfarwyddwr Deallusrwydd Digidol ac lechyd

Amdanom ni

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru yn annibynnol ar Lywodraeth Cymru a'r Senedd. Rôl yr Archwilydd Cyffredinol yw archwilio ac adrodd ar gyfrifon Llywodraeth Cymru, y GIG yng Nghymru a chyrrff cyhoeddus cysylltiedig eraill, ynghyd â chyfrifon cynghorau a chyrrff llywodraeth leol eraill. Mae'r Archwilydd Cyffredinol hefyd yn adrodd ar y defnydd o adnoddau gan y sefydliadau hyn ac yn awgrymu ffyrdd y gallant wella.

Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cyflawni ei waith gyda chymorth staff ac adnoddau eraill Swyddfa Archwilio Cymru, sef corff a sefydlwyd i gefnogi, cynghori a monitro gwaith yr Archwilydd Cyffredinol.

Archwilio Cymru yw'r term ymbarél a ddefnyddir ar gyfer Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru. Mae'r rhain yn endidau cyfreithiol ar wahân gyda'r rolau gwahanol a amlinellir uchod. Nid yw Archwilio Cymru ei hun yn endid cyfreithiol.

Archwilio Cymru

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan: archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a
galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

We welcome correspondence and
telephone calls in Welsh and English.